

NĚMCI POZBYVAJÍ SMLOUVU VOJENSKÉ MOCI

Němečtí vojáci stále armády musí sloužit dvanáct let.

Washington, D. C., 10. května. — Nemůže býti pochyllostí o tom, že mírová smlouva znamená konec německé vojenské moci a Německo následkem toho vypouští se ze seznamu evropských velmocí. Německá armáda nemá v minulosti více než 100,000 mužů, to jest tolik, co je třeba k policejnímu dozoru v zemi.

Vojáci této nemohou býti získáváni zavedením povinné služby vojenské, nýbrž jenom verbování. Německo nebude moci propouštět každého roku více ze služby vojenské než pět procent celkového počtu. Vojáci mají býti verbováni na dvanáct let. Toto opatření bylo učiněno, aby Němci nemohli opakovaně úskok, kterého se dopustili na Napoleonovi, jenž také omezil jejich armádu. Němci sice udržovali stanovený počet ve své stále armádě, ale muze propouštět z vojenské služby buď po výcviku, tak že získali silnou rezervu, kterou ve vhodném okamžiku ku svému prospěchu použili.

Ostatní Němci budou mít značnou potíž sehnati 100,000 lidí, kteří budou ochotni strávit dvanáct let na vojně, i když služba vojenská učiní přítažlivou vysokým platem a jinými výhodami. Poněvadž Německo nebude moci použiti donucovacích prostředků k shromáždění své armády, bude nuceno přijmouti takový materiál mužů, jaký se mu nabídne a sotva je možno myslet, že bude to materiál prvotřídní.

Stejně náročnými podmínky jsou dražičtí. Německo z moci námořní, považované za druhou po Anglii, poklesne na námořní moc nepatrnou. Šest německých válečných lodí o 10,000 tunů nebylo by s to postaviti se na odpor dvěma moderním dreadnoughtům. Námořní síla Německa nesmí přesahovati 15,000 mužů. Žádání z hlavních německých válečných lodí nesmí býti nahrazena jinou, dokud nebyla ve službě dvaet roků. Následkem toho německé umění budování válečných lodí poklesne anebo odumře úplně.

Tornáda způsobila velké škody v Texasu

Corpus Christi, Tex., 10. května. — Patnáct osob bylo usmrceno ve středu večer, kdy neprudčí tornádo v historii jihuzápadního Texasu přehnal se přes dolější údolí řeky Grande, zničilo velké množství farmářských obydlí, velkou škodu způsobilo na úrodě a spustošilo značné rozlohy země. Dle telegramů, jež získány byly ze spustošené oblasti. Nejvíce obětí vyžádalo si tornádo v Mission, kde bouře, v které nuanželi Vickovi a jejich čtyři děti, jakož i několik Mexičánů, hledalo útočisko, se shromátila. Vick a jeho dvě děti byli usmrceni a paní Vicková vážně poraněna.

Domovinář oběsil se po návratu z vězení

Gregory, S. D., 10. května. — Charles Webster, dobře známý domovinář v Rosebud okresu, spáchal sebevraždu v okresním domě, kam byl nedávno dopraven. Webster odjel si trest v káznici v Sioux Falls pro pokus o založení ohně v obydlí, v němž se nalézala jeho manželka a děti. Po propuštění z káznice odebral se do Rosebud okresu, ale vzhledem k svému vysokému stáří a nedostatku životních prostředků dopraven byl do okresního domu. Těžký osud dolehl na starce tak, že volil smrt před životem z dobročinnosti.

Obviněn z vraždy své vlastní matky

Creston, Ia., 10. května. — Roy Emerson byl zatčen zde předevčírem na zatykač, vydaný soudem Fullerem od distriktního soudu, jsa obviněn z vraždy své matky. Zatykač byl vydán po koronerově inkviziti. Proti Emersonovi, který usmrtil svoji matku po hádce o peníze, vystavá všude velký odpor, ježto jeho matka byla všeobecně známa a oblíbená.

VOLNOST PRŮVOZU A ZMEZINÁRODNĚNÍ REK

Labe od Mělníka a Vltava od Prahy jsou zmezinárodněny.

Paříž, 9. května. — V podmínkách míru, předložených Německu, činí se opatření pro volnost průvozu německým územím zboží ze spojeneckých zemí anebo určitého pro země spojenecké. V podmínkách míru se praví: Německo musí povolit volnost průvozu svým územím po železnici a vodě osobám, zboží, lodím, vozům a poště z kterékoli země spojené anebo sdružené vlád bez cla a nebo poplatků průvozních, zbytečných odkladů, omezení anebo číselných rozdílů, pokud národnosti a místa určení se týče. Zboží v průvozu mělo by míti za jistěm rychlou dopravu, zvláště snadno zážke podléháje.

Reka Labe od Mělníka v Čechách, Vltava od Prahy a Odra od Oppy, Němen od Grodna a Dunaj od Ulmu jsou prohlášovány za mezinárodní, spolu se svými přítoky. Jednotlivé státy, jimiž řeky tyto protékají, musí jeviti náležitou péči o dobrý splavitelný jejich stav, leč by jiná zvláštní organizace o jejich splavitelnosti pečovala. Jinak mohlo by býti apelováno na zvláštní tribunál svazu národů, který taktéž pověřen je učiněním přípravy k mezinárodnímu kongresu vodních cest.

Labe a Odra mají býti dány v právomoc mezinárodní komise, která má se shromážditi ve třech měsících. Mezinárodní komise pro Labe má sestávati ze čtyřech zástupců Německa, dvou z Československa a po jednom z Anglie, Francie, Itálie a Belgie. Komise pro Odra má býti tvořena sedmi delegáty a sice po jednom z každého následujícího státu: Polsko, Rusko, Československo, Anglie, Francie, Dánsko a Švédsko. Zvláštní podobná komise může býti zřízena taktéž pro řeku Němen, bude-li se jeviti toho potřeba.

Dunajská komise zaujme svoji předválečnou právomoc a pro dobu přítomnou toliko se zástupci Anglie, Itálie a Rumunska. Horejší část Dunaje má býti spravována novou mezinárodní komisí do doby, kdy definitivně bude rozhodnuto o její statutu v konferenci mocí, nominovaných spojnými a sdruženými vládami. Nepříteelské vlády musí poskytnouti úplnou náhradu za škody, způsobené evropské komisí; musí vydati veškeré říční parníky a zařízení a poskytnouti Československu, Srbšku a Rumunsku všechna práva, ježž je třeba na jejich březích k provedení zlepšení a splavitelní.

Reka Rýn dostává se pod právomoc komise, jež se shromáždí ve Strassbure za šest měsíců po uzavření míru a má býti složena ze čtyřech zástupců Francie, kteří vedle toho zvolí si presidenta, a po dvou z Itálie, Anglie, Belgie, Švýcarska a Holandska. Německo musí poskytnouti Francii všechna vodní práva v Porýní, zvláště pokud se týče stavby průplavů, zatím co samo zavazuje se nebudovati žádných průplavů na pravém břehu Rýna, proti Francii.

Polské děti trpí hladem a nemocemi.

Vařava, 7. května. — Následkem nedostatku potravin více jak 100,000 dětí v Polsku trpí tráchnou, čili nemocí, z níž může se vyvinouti slepota. Nedostatek potravin a léků zavimil, že mnoho dětí onemocnělo současnými a stav jejich je politování hodný. Vyzívavé poměry v Polsku se značně zlepšily v posledních několika týdnech následkem přívazu potravin z Ameriky.

Tři Američané byli usmrceni v Bordeaux

Bordeaux, Francie, 8. května. — Tři Američané byli tu usmrceni v neděli při řeči mezi americkým vojákem a domácími obyvatelstvem. Američané vypálili prý několik ran z revolverů do davu lidí a dva muži byli poraněni. Vstřel, vypálený proti americkým vojákům, usmrtil jednoho z nich. Druhý americký voják se zastřelil sám a třetí usmrcen byl elektrickým proudem, když se vyřepal na sloup elektrické pouliční dráhy.

ZPRÁVA O TRAGICKÉM SKONU ŠTEFANIKA PRAVDIVA

Československý ministr války zahynul u Bratislavy.

Washington, D. C., 9. května. — Československé vyslanectví ve Washingtoně obdrželo od československého ministra zahraničních záležitostí v Paříži, Dra. Beneše, potvrzení zprávy, že první československý ministr války, Dr. Milan Rostislav Štefanik, usmrcen byl při pádu aeroplanu nedaleko Prešpurku, který znám je nyní pod jménem Bratislava. Zpráva československého ministra zahraničních záležitostí sděluje: "Generál Štefanik podnikl dne 4. května let z Padovy v Itálii do Bratislavy. V noční době kolem 11. hodiny letěl přes Bratislavu. Z neznámé příčiny se aeroplan sřítíl s výškou asi 400 metrů a generál Štefanik a dva štátní aviatikové, kteří jej provázeli, byli při pádu usmrceni."

Zástupci chamberského tohoto mladáho muže o osamostatnění Československa nelze dosti docenit. Jméno jeho zůstane písmem nesmazatelným vepsáno v historii skvělého zápasu za svobodu československého národa. Štefanik nescházel nikde, kde jednalo se o prospěch druhého mu národa a všude zanechal svoji činností světlé stopy. Pracoval všestranně. Pracoval v zájmu všei náš v Francii, Itálii a na Rusi. Vracel se do Československa jako vítěz. Byl vítán jako jeden z tvůrců nové svobody.

Jako jarý sokol vznesl se nad ty hory, které tolik miloval a za něž tak statečně zápasil, aby pokochoval se jich krásou. Posledně se po něm rozhlédl jakoby tužil svůj osud. Jeho jméno zůstane vepsáno nezmažatelně v srdcích všech vděčných Čechoslováků.

Indie napadena kmeny z Afganistanu

Londýn, 10. května. — Arghanské kmeny překročily pomezí Afganistanu za pomoci afghanistanského pravidelného vojska a zaujaly jisté posice na indické straně pomezí, dle zprávy, jež sem došla z indické zahraniční úřadovny. Angličané učinili rázná vojenská opatření a poslali ostrou notu emirovi. Bylo oznámeno již před časem, že nový emir zaujal nepřátelské stanovisko vůči Angličanům a že zamýšlí provést úpad na indické území v okolí Khyber průsmyku, ježž je hlavním průcho-dem z Afganistanu do Indie na severu. Na pomezí doposud není veliký počet nepřátel soustředěn.

Kolčakova vojska jsou stále na postupu

Londýn, 10. května. — Vojska admirála Kolčaka, náčelníka omšské všeruské vlády, pokračují v úspěšné ofenzivě, dle zpráv, jež došly sem z Omska. V Simburské oblasti sibiřská vojska zaujala celou řadu míst na západ od stanice Šentala. Na severu znenamla se sibiřská vojska města Sergejevskaja. To je poslední místo před Samarskou, kde bolševici mohli se postaviti na odpor. Na jih od kazanské-jekatěrínburské železnice bolševici se nalézají na ústupu, jontce pronásledování Sibiřany, kteří se zmočetli celé řady míst a množství válečného materiálu.

Američané budou brzy z Evropy odvoláni

Washington, D. C., 9. května. — Opatření pro rychlé odvolání americké okupační armády z Německa bylo učiněno v pařížské mírové smlouvě, dle náhledu armádních důstojníků, kteří prostudovali úřední souhrn dokumentů. V dražičtích vojenských a námořních podmínkách, přisouzených Německu, spolu se zášlibem presidenta, Wilsona a premiera Lloyd George, se požádají sněmy o záruky proti Francii proti útoku, čtou úmysl o prázennosti úkolů o dohledu na okupované části Německa Francii v době nejbližší. Podmínky, prázenné Německu, naznačují, co může Rakousko, Bulharsko a Turecko očekávati. — Ve střední Evropě, kde militarismus se zrodil, nebude po něm ponecháno ani stop.

Velmocí se shodly na mandátech pro kolonie

Paříž, 9. května. — Rada tří se shodla na dispoici bývalých německých kolonií. Plnomocenství pro správu Samoajských ostrovů získá Nový Zéland a mandát pro ostatní bývalé německé državy na jih od rovníku získá Austrálie. Japonsko získá plnomocenství pro všechny ostrovy na sever od rovníku. Úřední oznámení o této záležitosti praví: "Rada tří předsedů plnomocenství, prezident Wilson a premier Lloyd George, rozhodli o dispoici bývalých německých kolonií následovně: Togo-land a Kamerun — Francie a Anglie učiní společně odporučením svazu národů ohledně jich budoucnosti. Německá Východní Afrika — mandát bude míti Anglie, Anglická Jihuzápadní Afrika — mandát získá Jihuafriická Unie. Německé Samoajské ostrovy — mandát získá Nový Zéland. Jiné bývalé německé državy v Pacifiku jižně od rovníku, vyjímaje Samoajských ostrovů a Nauru — Austrálie. Nauru — mandát získá Anglie. Německé ostrovy v Pacifiku na sever od rovníku — Japonsko."

Němečtí delegáti se chovali urážlivě

Londýn, 10. května. — Po konferenci ve Versailles, v které německé delegáti byly odevzdány podmínky míru, prohlásil William M. Hughes, australský premier, dle sdělení depeše Reuterovy kanceláře: "Stanovisko hr. Brockdorff-Rantzana bylo nesnesitelnou urážkou konference, poněvadž premier Clemenceau stál při řeči své, kdežto německí mluvčí seděl při čtení své řeči. Přes tuto nesnesitelnou drzost byl to den pokoření pro Němce a bylo to možno i pozorovati." Němečtí delegáti, jak se sděluje z Paříže, stěžovali si, že federikům francouzským, že mírová smlouva je neobyčejně příkrou. Prohlásili, že sice očekávají podmínky přísné, ale nikoliv takové, jaké byly jim předloženy.

Štecher zvítězil nad Vlad. Zbyszkiem

Z Louisville, Ky., bylo v pátek oznámeno: Joe Štecher, zápasník z Dodge, Nebr., porazil polského zápasníka Vladka Zbyszka za 1 hodinu 45 minut a 15 vteřin. Vítězství došel známým svým "nůžkovým" chvatem. V podmínkách bylo ustanoveno, že potrvá-li zápas hodinu a 30 minut, bude jedním utkání rozhodným. Zároveň bylo oznámeno, že jedná se o championát mezi zápasníky "těžké váhy".

Čína demonstruje proti mírové smlouvě

Paříž, 9. května. — K významným nepokojům došlo v Číně v důsledku rozhodnutí rady tří o osudu Šantungu a Kiao-Cau, dle zpráv, získaných ze spolehlivých pramenů. Při výtržnostech v Pekingu obydlí Yu-Lina, ministra dopravních útěr, které je přátelsky nakloněn Japonsku, bylo zničeno ohněm. Oznamuje se z Pekingu, že čínský kabinet nařídil čínským delegátům, aby nepodepisovali mírové smlouvy, která přisuzuje německá práva v Šantungu Japonsku. Z Tokia se oznamuje, že Japonsko varovalo Čínu před protijaponskými výtržnostmi. Čínští studenti v Tokio kamenovali čínské vyslanectví a uspořádali demonstrace před americkým vyslanectvím a legacemi spojených. Protestovali proti tomu, aby Šantung, podléže Konfuciovo, přičleno bylo Japonsku.

Zvláštní zasedání kongresu svoláno

Washington, D. C., 9. května. — President Wilson vydal kabelem výzvu k zvláštnímu zasedání kongresu v pondělí, dne 19. května. Sekretář Tumulty, ježž učinil toto oznámení, prohlásil, že prezident nebude se podílet na zahájení zasedání kongresu, způsobil překvapení i mezi demokratickými vůdci, kteří neočekávali, že zasedání kongresu bude svoláno tak brzy. Bylo naznačeno v Bílém domě, že stalo se tak na odporu sekretáře pokladu Glasse, který naznačil prezidentu, že jest nutno, aby co nejdříve přijaty byly rozpočtové předlohy, o kterých jednal kongres v posledních dnech svého zasedání. V Bílém domě není známo ničeho o tom, kdy president Wilson se hodlá vrátiti z Francie. V mnohých kruzích se má za to, že president z toho důvodu se rozhodl pro brzké zahájení zvláštního zasedání kongresu, aby vyřízeny byly nutné rozpočtové předlohy, než přikročeno bude k uzavírání o mírové smlouvě.

Farméri,

Podějte nabídku na registrovanou Jersey Duroc prasnic, darovanou Omahašskému Bazaru Svobody p. James Turnoverem z Goddes, S. D., pěstitelem čistokrevné rasy "Duroc Jersey." Jest dva roky stará, připuštěná ku plenuitku 19. dubna, váží asi 300 liber. Registraci listiny zaslaný budou šťastnému kupci. Nejlepší rase k chovu. Prasnice byla vybrána paní E. R. Duhkovou z Neligh, Neb., a darována zpět výboru ku prodeji. Výtěžek věnován bude ve prospěch fondů pro vdovy a sirotky v Čechách.

Pamatujte, že bude výtěžek věnován dšbrému účelu a činite nabídky co nejrychleji.

Pravidla ku nabídkám:

Zaslete nabídky v registrovaném dopise na Chas. E. Stěněka, 1412 South 13th St., Omaha, Neb., nejdříve do 22. května. Nabídky otevřeny budou výborem 24. května, 1919, a nejlepší nabídka přijmána.

Prasnice zaslána bude po expressu z Goddes, S. D.

Krajany o účast v tomto prodeji žádá za výbor pro fond vdov a sirotků v Čechách KAREL E. STĚNICKA.

Z OMAHY NEB.

Úmrtí krajana

V sobotu v 8:30 hod. večer skonal ve svém domově v č. 3056 již. 33. ul. krajan pan Václav Novák v úctyhodném věku 85 let. Narodil se v Poděbradech, kraj Čáslavský v Čechách, dne 7. března 1834, a přijel do této země před 45 lety. Učinil zastávku v Omaze, ale záhy odebral se na venek, aby jako jeden z prvních českých pionýrů přispíval k hospodářskému rozvoji Nebraska, při čemž ovšem prodřel všechny ty trpké zkušenosti, jež prvým osadníkům byly dle údelem. V Nebraska prožil celých těch 45 let jako pilný farmař a starostlivý otec své rodiny, ježžž čerňm zajistil svou přiměřenou slávu životní existenci. V poslední době zakoupil si v našem městě stavební pozemek, na němž dal si postaviti útulnou resideni, a když byla dohotovena, přestěhoval se do našeho města, aby zde v klidu strávil podzim svého žití. Osud však nedopřál mu, aby užil zaslouženého odpočinku. Pan Novák před třemi týdny spadl se schodů a vážně se zranil. Dostalo se mu sice nejjedlivějšího lékařského ošetření, ale stáří přilhlálo se o své právo a smrt vyrvala p. Nováka z rodinného kruhu. Nad jeho rakví truchlí zarmoucená manželka paní Barbora Nováková, 5 synů: Rudolf, Bohumil a Bedřich, hydělci v Prague, Neb., Josef, usazený u Abie, Neb., a Karel v Bruno, Neb., 3 depery: pí. Marie Pešková v Benson, pí. Růžena Veverková a sl. Katerina Nováková v Omaze; dále 36 vnuků, 6 pravnuků a řada osobních přátel, jež si pan Novák za dlouhého pobytu ve všech částech Nebraska získal. Tělesné pozůstatky zesnulého krajana převezeny byly péčí pohrob. závodu Kořisko Bratři v pondělí odpoledne do Prague, Nebr., kde uloženy budou v úterý odpoledne k věčnému odpočinku. — Pozůstalým příbuzným vyslovujeme upřímnou soustrast.

Itálie získá Rjeku po čtyrech letech

Paříž, 9. května. — Jako základu pro znovu podřízení se na mírovém vyjednávání, premier Orlando přijal návrh, aby Itálie spravovala Rjeku jako splnomocněnce svazu národů až do roku 1923, po kteréžto době Rjeka dostane se pod italskou svrchovanost. Premier Orlando a baron Sonnino, ministr zahraničních záležitostí, přijeli do Paříže ve středu dopoledne. Premier Orlando dostavil se do pařížského "Bílého domu" ve chvíli, kdy rada čtyř zahájila zasedání a zaujal svoje místo. Během italské administrace v Rjece bude zbudován přístav pro Jihu-slovaný doleji při Adriatiku. Přístav tento bude míti železniční spojení se Záhřebem a jinými jihoslovanými městy. Itálie, jak se vyrozumívá, je také připravena učiniti jisté oběti s ohledem na nářky na pobřeží Dalmacie, Náhrb, kterým Itálové byli přiměni k tomu, aby se vrátili do Paříže, přednesu byl Camille Barrerem; francouzským vyslanecem v Rmě.

Spojené Státy neuznají bolševiků

Washington, D. C., 8. května. — Formální oznámení učiněno bylo dnes odhorem státu, že neznaul L. A. Martens v New Yorku jako zástupce ruské socialistické federální sovětské republiky. V oznámení tomto se praví: "Odhor státu považuje za svoji povinnost informovati veřejnost, že p. Martens nebyl přijat ani uznán jako zástupce ruské anebo kterékoli jiné vlády. Poněvadž Spojené Státy neznaul bolševický režim v Moskvě jako vládu, krajní opatření měla by býti projevoována vůči komukoli, který tvrdí, že zastupuje bolševickou vládu."

Osm tisíc Američanů jest třeba pro Sibir

Washington, D. C., 8. května. — Odhor války vydal rozkazy, aby zverbováno bylo 8,000 mužů, z nichž mají býti utvořeny náhradní sbory za americké vojska, nyní se nacházející v Sibiři. Náhradní tyto sbory budou zorganizovány v San Francisku a poslány budou do Sibiře v jednotkách o 500 mužů. Jednotka mužů s dřívější vojenskou zkušeností budou přijímáni. V dubnu dopraveno bylo z Francie do Ameriky průměrně 10,000 vojáků depeš, dle číste, u seřepených odbořem války.

Uhři protestují proti uchvácení legace

Londýn, 7. května. — Uherská vláda protestovala rozhořčeně oproti uchvácení uherského vyslanectví ve Vídni, dle sdělení jiskrovan Francisku a poslány budou do Sibiře v jednotkách o 500 mužů. Jednotka mužů s dřívější vojenskou zkušeností budou přijímáni. V dubnu dopraveno bylo z Francie do Ameriky průměrně 10,000 vojáků depeš, dle číste, u seřepených odbořem války.